

*С.Ж.Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық
Медицина Университеті*

Тақырыбы: Фитотерапия

Тексерген: Сапаева Н. Г.

Орындаған: Төреқұлов Ү.

Факультет: Стоматология

Курс: V

Тобы: 12-002-01

Жоспар:

- ▣ *Кіріспе*
- ▣ *Фитотерапияны қолдану*
- ▣ *Фитопрепараттардың түрлерінің жіктелуі.*
- ▣ *Артықшылығы*
- ▣ *Кемшіліктері*

Фитотерапия

- (грек тілінен аударғанда: φύτόν — «өсімдік» және θεραπεία — «терапия»). *Ем шөбі* — дәрілік өсімдіктердің кешенді заттарымен әртүрлі ауруларды емдеу. Өсімдіктерді өңдеп фитопрепараттарды жасап шығару, олардан химиялық заттарды алу емес, құрамындағы кешенді активті әсер ететін заттарды алуға бағытталған(стероид, тритерпен, алкалоид пен гликозидтердің, витаминдердің, эфир майлары мен тұтқыр заттар сияқты түрлі химиялық қосылыстардың болуы).

Фитопрепараттардың түрлерінің жіктелуі.

- Ұнтақтар;
 - Ерітінділер;
 - Суспензиялар;
 - Эмульсиялар;
 - Жақпалар және пасталар;
 - Инъекциялық ерітінділер:
 - Таблеткалар; драже; гранула
 - Капсулалы желатинді дәрі-дәрмектер;
 - Ректальды дәрі-дәрмектер;
 - Ампуладағы дәрілер;
 - Аэрозольды дәрілер;
-
- Дәрі-дәрмектердің әсер ету ұзақтығына;
 - Ерітінділерді заводта дайындалуы;
 - Органопрепараттар;

Артықшылығы:

- ❖ - кері әсерлері өте төмен: науқастар жақсы көтереді, шөптерді медициналық препараттарға қарағанда ұзақ пайдаланады.
- ❖ - созылмалы ауруларды қауіпсіз түрде емдейді:
- ❖ - қолжетімді: дәрі – дәрмектерге қарағанда арзан
- ❖ - табуға оңай: дәрігердің рецептінсіз беріледі

Кемшіліктері:

- ❖ - Барлық ауруларды емдеуде қолданылмайды
- ❖ - белгілі мөлшерінің болмауы: науқастың өз бетімен дұрыс емес мөлшер тағайындап, өз денсаулығына қатер тудыруы.
- ❖ - Улану қаупінің жоғарылығы: науқас өз бетімен әр түрлі шөптер жиынтығын біріктіре отырып ем қабылдау.
- ❖ - Дәрілік препараттармен әсерлесуі: көптеген емдік шөптер әр түрлі шөптермен әсерлесуі мүмкін сондықтан дәрігермен ақылдасу керек.

Түймедақ гүлдері.

- Қабынуға қарсы,
- Қан тоқтататын,
- Антибактериальді
- Ауруды басатын әсері бар.
- Стоматологияда гингивит, стоматит, қызыл иек қанағыштығына және т.б. қолданылады.

Тұнба түрінде 8-10 грамм (3-4 ас қасық) түймедақ гүлін 1 стакан қайнаған суға салып, 20 мин. бұқтырады, тұндырып алып, жылы күйінде күніне 3-5 рет ауыз қуысын шаюға қолданылады.

Алоэ шырыны

- Тіндердің регенерациясы мен эпителизациясын жақсартады,
- Қабынуға қарсы ,
- Антивирусты,
- Бактериостатикалық,
- Ауру сезімін және ісінуді басатын әсері бар.
- Ағзаның қорғаныс механизмін күшейтеді.
- Аппликация ретінде АҚКҚ аурулары кезінде қолданылады. Алоэ шырынын немесе жапырақтарынан жасалған (кашице) пародонтитте қызыл иек қалталарына салады. Сәулелі ауруы бар науқастардың стоматитінде эмульсиясы қолданылады.

Итмұрын майы

- Құрамында аскорбин қышқылының болуына байланысты :
- Қабынуға қарсы әсері бар,
- Тіндердің регенерациясын қалпына келтіреді,
- Қан тамырлардың өткізгіштігін төмендетеді.
- Ағзадағы тотығу-тотықсыздану үрдістерін жоғарлатады,
- Сыртқы ортаның жағымсыз әсерлеріне ағзаның қарсы тұру қызметін жоғарлатады.
- Итмұрын майын эрозия немесе жара аймағына күніне 3-4 рет 10-15 мин аппликация ретінде, толық эпителизация болғанға дейін қолданылады. Кюретаждан кейін итмұрын майын **твёрдеющей защитной повязка құрамына кіреді**

- **Қырмызыгүл тұндырмасы және тұнбасы** (20,0 г қырмызыгүл гүлдері жапырақтарын 1 стакан қайнаған суға)
- Тағайындалуы: 20 тамшыдан $\frac{1}{2}$ стакан суға, ауыз қуысын күніне 3-4 рет шаю үшін.
- Қырмызыгүл жақпасы АҚКҚ эрозиялы-жаралы зақымдануларында аппликация ретінде күніне 3рет тамақтан кейін қолданылады.

Арония

- ▣ Р витаминінің көзі.
- ▣ Қан тамырлардың өткізгіштігін және сынғыштығын төмендетеді.
- ▣ Пародонтоз кезінде күніне 2-4 таблеткадан аскорбин қышқылымен бірге тағайындалады.

Арника

- Қан тоқтататын,
 - Қабынуға қарсы,
 - Жансыздандырғыш әсері бар,
 - Регенерацияны тездетеді.
- Арниканы гингивитте, пародонтитте, невралгияда, тіс ауырғанда, АҚКҚ қабынуларында қолданылады.
- Шаюға арналған арника тұндырмасы дайын күйінде 50 мл флаконда болады, немесе қолдан жасайды: 1 шай қасық арниканы 1 стакан жылу суға бұқтырады, 30 мин тұндырады, сүзіп ауыз қуысын шаяды.

Емен қабығы

- Тұтқырландырушы,
- Қабынуға қарсы,
- Антисептикалық әсер етеді.
- Қайнатпа және тұндырма түрінде қолданылады.
- Ауыздан жағымсыз иіс шыққанда, пародонтитте, гингивостоматитте қолданылады.
- Қайнатпаны 20,0:200 мл араластырып, сулы моншада 30 мин , 10 мин. суытып, сүзіп , ауыз қуысын тәулігіне 3-4 рет шаю қажет.

Шеңгел қабығы (Кора калины)

- ▣ Қабынуға қарсы тұнба ретінде ауыз қусын шаюға қолданылады.
- ▣ Дайындалу әдісі: 1 ас қасық шеңгел қабығын 1 стакан қайнаған сумен қайнатып, 30 мин тұндырып қояды. Сүзіп алып, ауыз қуысын шаюға қолданылады.

Эвкалипт

- Эвкалипт препараттары антисептикалық, жергілікті жансыздандырушы, қан тамырын тарылтушы, регенерацияны тездететін және қабынуға қарсы әсер көрсетеді. Ол АҚКҚ және пародонттың қабынуларында, жағымсыз иісте, трофикалық жарада, қолданылады.). Хлорофиллипт препараты 1%-дық спирттік ерт, 2%-дық майлы ерт. спрей түрінде, 0,25% дық ерт 2 мл ампулада шығарылады.

Жолжелкен

- Тұтқырландырушы, қабынуға қарсы, іріңнің бөлінуін төмендететін, муколитикалық, жұмсартушы, (обволакивающи), ауруды басатын, антибактериальды әсері бар.
- Тұндырмасын жаралы, афтозды және грипптан кейінгі стоматитте, пародонтит кезінде және кюретаждан кейін аппликация ретінде және ауыз қуысын шаюға қолданылады.
- Кюретаждан кейін жолжелкен құрамдас жақпа қолданылады. Ол жолжелкен жапырақтарынан 10 г, шабдалы майы 90 мл және 10 г вазелиннен тұрады. Жақпаны пародонтальды қалтаға салып парафинді повязкамен сыртынан жауып, 1-2 сағатқа қалдырамыз.

Шалфей жапырағы

- Бактерицидты;
- Микостатикалық;
- Қабынуға қарсы;
- Антисептикалық қасиеті бар.

Қорытынды

Парадонт аурулары кезінде фитотерапияны жүргізудің ең бір пайдалы тұсы, терапиялық әсері тұрақты және ұзақ болады. Олар тек ауыз қуысындағы қабыну процестеріне ғана әсер етіп қоймай, сонымен қатар жалпы ағзаның емделуіне жағдай туғызады.

Пайдаланған әдебиеттер:

- <http://health.wild-mistress.ru/wm/health.nsf/publicall/8F787288AB0284FBC32574EF007CFBF2>
- http://www.provisor.com.ua/archive/2011/N10/lehspr_1011.php?part_code=8&art_code=8039
- ▣ <http://vitopharma.ru/lekarstvennye-rasteniya-primenyaemye-v-somatologii/>
- ▣ [www. Google. ru](http://www.google.ru)
- [Ковалёва Н. Г. Лечение растениями. Очерки по фитотерапии.](#) — М.: Медицина, 1972. — 280 б.

A vibrant field of white daisies with bright yellow centers, scattered across a lush green lawn. The flowers are in various stages of bloom, some fully open and others as buds. The background is a soft-focus green, suggesting a vast field of similar flowers.

Назарларыңызға рахмет!!!